

Deo optimo max. uni & trino, Virgini Deiparæ, & sancto Luca orthodoxorum Medicorum Patrono.

(1698) Aug. 1398

Q U Æ S T I O M E D I C A

Quodlibetariis disputationibus manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis secunda Januarii.

M. NICOLAO BRUNEL DE LA CARLIERE, Doctore Medico, Præside.

An Robusti diuturnioris Vitæ?

Humanum corpus multis ex humoribus qualitate oppositis constitutum, ex semine utriusque parentis formatur; geminum semen uterò conclusum accuratè miscetur; mixtionis ratio mente debet intelligi. Primis diebus inchoati hominis partes distinctæ diligenter considerantur apparent. Hæc rudimenta post aliquod tempus in perfectum hominem tandem evadunt. Concluditur tamen velut captivus, donec viribus acquisitis & respirandi impatiens in libertatem se vindicet. Id fit vel septimo, vel octavo, vel nono mense, quandoque etiam tardius; tempus id naturæ necessitate definitur, quæ legibus à Deo positis *πύξη δυνάμι*. Primum quod in tenellulo & informi corpore movetur, est bulla, cordis initium, quæ in medio consistens jam cæteros motus moderatur. Ab hac omnes *αἰσθησι*. À corde comparent arteriæ & venæ spiritus primum, dein post assumum à matre sanguinem, humoris vivifici veditrices. A sanguine temperies partium: In eo varii humores, bilis gemina, pituita, & sanguis verè dictus. Ut illi non *ὁμαλός* calidi, frigidi, humidi aut sicci sunt, sic temperamentorum penè infinita differentia. Temperies optima ab integritate feminis & sanguinis bonitate, hujus dotes, *ὁμαλός, διαφανής, ἰσχυρὸς & ῥεῖμα*.

TEMPERIES quamvis bona corpus corruptioni subijcit. Corruptionis necessitas ex eo quod partes aliæ secedant, accedant aliæ non sine aliquâ jacturâ, quæ aucta ruinam tandem affert. Hanc non tam citam patiuntur non animata corpora, quæ omnis ferè calor expertia interitum non sibi fruunt. Hinc vivens corpus fortis esset deterioris, nisi vitæ dignitas longè antecelleret reliquorum inerti diuturnitati. A calido viventis motus, à motu continuus effluxus. Ideo vivens ut stet, quod effluit, continuò reparari debet, sed id non fit nisi vitæ notâ superfluit. Vitium in eo est, quod res quæ apponitur, non æquè bona est ac ea quæ decedit, unde sensum sine sensu arriter corpus, deficit & demùm dissolvitur. Attamen quò partium est aptior, concinniorque positio (quod temperamenti beneficium) eo felicius damnum refarcitur, eo stabilior corpus, & vita longior.

VITA actione definitur, sanitas actionis integritate. Actio varia, hinc diversâ partium structura. Quò structura firmior, eo habilior actio. Partes licet plures sint, consentiunt tamen & in totum conspirant. Una, si deflectat à recto, labem toti affert, deflectens quandoque aliarum virtute restituitur, sic renes à recta temperie desciscientes, redduntur pristinae naturæ temperatissimi sanguinis afflatu & affluxu. Cerebrum in frigus propendens recreatur calidissimi sanguinis presentia, & à calore unius & alterius frigore optima exurgit temperies, adeo ut frigidum cerebrum valeat spiritus functionum administratos efformare. Hominis vita non omnino longa; æquè tamen diuturna, ac erat post prima à diluvio mundi sæcula. Productio à copia *ὕψος & ἰσχυρὸς*, quod licet *μὴ ὀνηροῦ* & *μὴ ἐκζητοῦ* sit, septuaginta tamen annis plerumque conficitur & contabescit. Animantes quædam & plantæ nonnullæ vitæ diuturnitate gaudent præ homine absque ulla ejus injuria. Materiam scilicet quantitas & figura ex qua fingitur corpus humanum, non nisi certâ mensurâ calidi & humidum potest regi. Utrumque excedens impedimentum, quia majore calidi & humidum potestate collabitur temperies. Inter homines robusti vivaciore.

ROBUR à partium solidarum firmitate. Harum exordium fibræ, quibus primum formati calidum & humidum, seminis *ἔσφορος*, inhaeret tenacius. Fibræ partium fundamenta accessione sanguinis, qui concrefcens vacuitates occupat, cumulantur, & fit omne corpus viscerum. Fibrarum firmitudo firmitudinem partium facit. Quò semen purius, purioribusque spiritibus concitatum, eo partes ab eo oriundæ fortiores, & magis consistens calidum & humidum: adeo ut hæc duo occurrant semper, nec jure queant seungi. Hinc ventriculus, Hepar, Cor, Renes, Lien, glandulæ & membra cætera optime composita suum munus obeunt pulchrè sibi & aliis partibus utiliter laborant, nec ullis se excrementis patiuntur obui. Hinc omnis perfecta coctio, sanguis optimus, spiritus copiosi & nitidi, excretio conveniens diuturnæ vitæ spes maxima. Fames & sitis (stomachi & faucium affectiones) temperati robustique corporis virtute coercitæ, cibi & potionis modum commonstrant, & quasi temperantiam edocent, adeo ut quæ à natura optima sunt, quam facillimè se se tueantur.

ROBUSTI itaque longioris vitæ curriculo beantur. In hos quasi sibi gratiosissimos sua bona plenius effundit Natura, intactâ fruuntur sanitate, licet hæc à multis pendeat causis, omnes nempe sic ad normam sunt compositæ ut mutuam sibi fideliter navent operam; Dentes miro & ordine & apparatu positi cibum terunt & coctionem adumbrant. Ventriculus chylum omnibus numeris absolutum conficit, sanguis inde existit facultate omnibus corporis partibus convenienti instructus. Partes hunc, ut par est, excipiunt, sociant & superfluum reddunt. Nulla excrementorum proluvies. Crassiorum secretio, opus intestinorum & renum: subtiliora quorum major copia, & à quibus suppressis majus periculum, vel minimarum partium contractione pelluntur, quia nempe robustum corpus *ὑποκαταρτος* est à spiritu vegeto. Robustus raro aliquam corporis partem infirmam habet. Si habeat, aliarum firmitatè compensat, quasi aliarum vi, emendaretur vitium. Minus vitæ incommodis obijcit. Hæc si incidant, vincit: si morbo capiatur, emergit, si faties fatiget, superat, si fames urgeat, tolerat absque ulla offensione: ciborum mutationes absque detrimento sustinet. Infirmitum contra, faties opprimit, cibi subtractio aut mutatio infirmitatem reddit. Infirmitum quam minimum peccantem gravis pena consequitur, dolor, morbus, mors. Robustus si erret, ne dolet quidem. Firma viscera malum propulsant diuque sustinent antequam afficiantur. Robustus cæli mutationibus non impeditur, nec frigore, nec æstu offenditur, peregrinationes & stationes æque fert, tot bonorum causæ diuturnæ vitæ spem maximè dant & fovēt.

Ergo Robusti diuturnioris Vitæ.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Franciscus le Rat.

M. Ludovicus Labbé.

M. Andreas Engelhard Scholæ Præfessor.

M. Iosephus Thomasseau Chirurgia Professor.

M. Ludovicus Poirier.

M. Petrus Bonnet Medicus Regis ordinarius.

M. Petrus Powet unicus fratris Regis Medicus ordinarius.

M. Antonius de Caën.

M. Carolus de Laval.

Proponcbat Lutetiæ PHILIPPUS DOUTE, Parisinus Baccalaureus Medicus. A.R.S.H. 1687.